

GAZ WODA I TECHNIKA SANITARNA

101929 -

23(1949)

MIESIĘCZNIK, ORGAN POLSKIEGO ZRZESZENIA GAZOWNIKÓW, WODOCIĄGOWCÓW
I TECHNIKÓW SANITARNYCH

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: WARSZAWA, DOM TECHNIKA, UL. CZACKIEGO Nr 3/5
TEL. 89 510 do 89.515 - KONTO P.K.O Nr I-1133

KOMITET REDAKCYJNY: Dr Inż. Jarosław Doliński, Inż. Edward Filipowski, Inż. Henryk Janczewski,
Dr Inż. Jan Just, Prof. Teodor Kirkor, Inż. Jan Kłosiński, Inż. Waclaw Kobos, Inż. Jan Kozłowski, Inż. Józef
Liebfeld, Prof. Ignacy Piotrowski, Inż. Henryk Przyłęcki, Prof. Inż. Kazimierz Rodowicz, Dr Inż. Błażej
Roga, Prof. Inż. Mgr Zygmunt Rudolf, Inż. Aleksander Szniolis, Prof. Inż. Czesław Świerczewski
Inż. Jan Wyżnikiewicz, Prof. Eugeniusz Zaczyński

REDAKTOR NACZELNY: Prof. IGNACY PIOTROWSKI
R E D A K T O R: Inż. HENRYK JANCZEWSKI

ROCZNIK XXIII
1949

Biblioteka Jagiellońska

1002518706

WARSZAWA

Nakładem Redakcji: „Gaz, Woda i Technika Sanitarna

101929

III

Cz. FO.1950, nr. 1248

TREŚĆ ROCZNIKA XXIII z r. 1949

	<i>Strona</i>
Program ogólny XXVI Zjazdu Polskich Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych	141
XXVI Zjazd Polskich Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych	173
XXVI Zjazd Polskich Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych w Łodzi w dn. 3—5 lipca 1949 r. Sprawozdanie	399
II Zjazd Delegatów Polskiego Zrzeszenia Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych	404

A. GAZOWNICTWO

<i>Borkowski Leon mgr.</i> — Gazownictwo w Związku Radzieckim	351
<i>Doliński Jarosław Dr inż.</i> — Przestrzenny grafikon gazu generatorowego	111
<i>Doliński Jarosław Dr inż.</i> — Wskazówki dotyczące najprostszej kontroli ruchu Gazowni	246
<i>Drzewiecki Jan inż.</i> — Zagadnienia materiałowe i dokumentacji technicznej przy budowie gazociągów dalekosiężnych	394
<i>Glogowiec Florian</i> — Organizacja zakładów gazowych w Czechosłowacji	209
<i>Hecht Karol inż.</i> — Zagadnienie zaopatrzenia Łodzi w gaz	182
<i>Kaczorowski Juliusz inż.</i> — 100-lecie Gazowni w Brnie	166
<i>Karbowski Józef inż.</i> — Gospodarka smolą pogazową w Polsce	184
<i>Karpiński Marceli inż.</i> — Rola gazu ziemnego w gazyfikacji Polski	250
<i>Łukaszewicz Ryszard</i> — Zagadnienie zbytu koksu gazowniczego	206
<i>Milczewski Maksymilian</i> — Gospodarka parą w Gazowniach	338
<i>Obidowicz Ludwik inż.</i> — Rozprowadzanie gazu	147
<i>Painpare M. H.</i> — Studium nad korektorem mechanicznym objętości gazu	80
<i>Pawłowicz Bernard inż.</i> — Cele i zadania Biura Projektów Gazowniczych w Poznaniu	221
<i>Pietrasiewicz Włodzimierz inż.</i> — Gazomierz miechowy w przekroju dnia	275
<i>Pikułski Zdzisław</i> — Metoda wskaźnika redukcyjnego przy obliczaniu ceny własnej 1 m ³ gazu,	54
<i>Pluciński Florian mgr.</i> — Zagadnienia oszczędnościowe w Gazowni	290
— Odwadnianie smoly	318
— Straty gazu	119
<i>Smoluchowski Kazimierz inż.</i> — Osuszanie i oczyszczanie gazu koksowego z naftaliny	160
— Samoczynny zawór bezpieczeństwa do gazu niskiego i średniego ciśnienia	285
<i>Skołaszewski Włodzimierz inż.</i> — Topione skały magmowe, jako tworzywo konstrukcyjne zastępujące żeliwo	324
<i>Sperski Bolesław inż.</i> — O wyborze właściwego węgla dla pieców o ruchu ciągłym	223
<i>Stiksa Józef inż.</i> — Reduktory ciśnienia gazu	156
<i>Stransky Karol inż.</i> — Sieć dalekosiężnych gazociągów w Północnych Czechach	39
<i>Szyszkow N. B., kand. nauk techn.</i> — Wytwarzanie gazu miejskiego metodą zgazowania paliw stałych	6
<i>Wyżnikiewicz Jan inż.</i> — Dotychczasowe możliwości oraz dalsze perspektywy rozwoju Gaz. Miejskiej w Bydgoszczy	85

Wiadomości bieżące

XXII Czechosłowacki Zjazd Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych	265
Dar Gazowni Warszawskiej z okazji 70-ej rocznicy urodzin Generalissimusa Józefa Stalina	419
Gazownie Polskie w świetle liczb — dział sprawozdawczy (zestawienie <i>inż. E. Filipowski</i>) 27, 59, 95, 129, 168, 215, 264, 308, 343, 377	308, 343, 377
Komisja Weryfikacyjna Rzecznawców Gazowników	64
Konkurs	342
Kurs z zakresu przysposobienia przemysłowego w gazownictwie	94
Międzynarodowa Konferencja Przemysłu Gazowego	128
Produkcja gazu w Polsce w 1948 r.	60
Uruchomienie Gazowni w Żarach	63
Współpraca NOT z SIA	376
Z Krajowej Konferencji Wynalazczości i Usprawnień	341
Z kursu dokształcającego dla Pracowników Technicznych Gazowni, Wodociągów i Kanalizacji	33
Z kroniki światowej gazownictwa	169
Z Sekcji Gazowniczych	104

B. WODOCIĄGARSTWO

<i>Badziak Mieczysław inż.</i> — Rozbudowa urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych w Łodzi w planie sześciolletnim	179
<i>Chramiec Witold inż.</i> — Czy należy budować osobny wodociąg z Mysłowic dla hutnictwa	113
<i>Dohnalik Kazimierz inż.</i> — Akcja oszczędnościowa a współczynnik mocy zakładów pompowych	390
<i>Dżułyńska Janina mgr. i Just Jan Dr inż.</i> — Fluor w wodach wodociągowych w Polsce	228

<i>Górecki Eugeniusz inż.</i> — Wodociągi londyńskie	151
<i>Hermanowicz W. i Dożańska W.</i> — Oznaczanie produktów hydroliny chloru w roztworach wodnych	280
<i>Just Jan Dr inż.</i> — Po'iomielitis — a obecnie stosowane metody oczyszczania wody	44
<i>Just Jan Dr inż., Hermanowicz W. Dr i Dożańska W. mgr.</i> — Produkty hydrolizy chloru w aparaturze chlorowej typu Timmanna	331
<i>Liebfeld Józef inż.</i> — Studia i projekty w dziedzinie wodociągów i kanalizacji	187
<i>Maryniarczyk Roman inż.</i> — Zagadnienie zaopatrywania w wodę zakładów hutniczych w górnośląskim okręgu przemysł.	118
<i>Mroziński W. Dr, Niedziółowa E. mgr, i Sobota A. mgr.</i> — Odra i jej dopływy na odcinku górnośląskim	360
<i>Popielski Wacław inż.</i> — Zagadnienia bezpieczeństwa pracy w zakładach wodociągowych	262
<i>Przychodzki Jan inż.</i> — O zaburzeniach ruchu gazów w pionach kanalizacyjnych	47
<i>Rybak Witold</i> — Moja cegielka w odbudowie kraju	286
<i>Silka Bolesław inż.</i> — Oszczędzanie wody	243
<i>Skoraszewski Włodzimierz inż.</i> — Topione skały magmowe, jako tworzywo konstrukcyjne zastępujące żeliwo	324
<i>Stiksa Józef inż.</i> — Wody wodociągowe w Polsce	356
<i>Wojnarowicz Stanisław inż.</i> — Osiągnięcia Związku Radzieckiego w dziedzinie wodociągarstwa, kanalizacji i techniki sanitarnej	354
<i>Wolski Zygmunt inż.</i> — Nomogram T. F. O'Connora do obliczania sieci przewodów metodą Hardy - Crossa	75

Wiadomości bieżące

XXII Czechosłowacki Zjazd Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych	265
X Zjazd Mikrobiologów Polskich	128
Konkurs	342
Plan zagospodarowania Warszawskiego Zespołu Miejskiego	132
S.p. Stanisław Tolwiński	58
Współpraca NOT z SIA	376
Wrażenia z wycieczki do Czechosłowacji	130
Wyznaczenie abs. min. spływu wody z 1 km ²	267
Z Krajowej Konferencji Wynalazczości i Usprawnień	341
Z kursu dokształcającego dla Pracowników Technicznych Gazowni, Wodociągów i Kanalizacji	33
Z Sekcji Wodociągowo - Kanalizacyjnej	65

C. TECHNIKA SANITARNA

<i>Mroziński W. Dr, Niedziółowa E. mgr, i Sobota A. mgr</i> — Odra i jej dopływy na odcinku górnośląskim	360
<i>Rudolf Zygmunt Prof. inż. mgr.</i> — Ewolucja rozwoju sprawy ochrony wód przed zanieczyszczeniem w Polsce	191
<i>Skibniewski Leonard inż.</i> — Zagadnienia chemiczne rolniczego użytkowania ścieków	52
<i>Skoraszewski Włodzimierz inż.</i> — Topione skały magmowe, jako tworzywo konstrukcyjne zastępujące żeliwo	324
<i>Warzecha Stanisław inż.</i> — Przegląd podstawowych sposobów utylizacji nieczystości stałych w warunkach polskich	11
— Wysokie komory fermentacyjne	254
<i>Wierzbicki Jan Dr inż.</i> — Celowość uprzedniego oczyszczania wód ściekowych dla ich rolniczego wykorzystania	162
— Wady i zalety oczyszczania wód ściekowych w połączeniu z ich rolniczym wykorzystaniem	198
— Nowsze sposoby rolniczego wykorzystania wód ściekowych	298
— Pola nawadniane miasta Ostrowia Wielkopolskiego	387
<i>Wojnarowicz Stanisław inż.</i> — Osiągnięcia Związku Radzieckiego w dziedzinie wodociągarstwa, kanalizacji i techn. san.	354

Wiadomości bieżące

XXII Czechosłowacki Zjazd Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych	265
X Zjazd Mikrobiologów Polskich	128
Zjazd Organizacyjny Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Ogrodnictwa i Terenów Zielonych	419
Zjazd Zdrowia i Inżynierii Miejskiej w Londynie	28
Kongres Zdrowia w Brighton	130
Konkurs	342
Sprawa tytułu Inżyniera Budownictwa Sanitarnego	169
Sprawa uprawnień dotyczących instalacji sanitarnych	169
Współpraca NOT z SIA	376
Wrażenia z wycieczki do Czechosłowacji	130
Z Krajowej Konferencji Wynalazczości i Usprawnień	341

D. OCZYSZCZANIE MIAST

<i>Rawski Józef</i> — Opłaty za usługi Zakładów Oczyszczania Miast	20
— Zakłady Oczyszczania Miast w świetle swych budżetów na rok 1949	123
— Uboczne wykorzystanie magistrali piaskowej	165
<i>Warzecha Stanisław inż.</i> — Przegląd podstawowych sposobów utylizacji nieczystości stałych w warunkach polskich	11
— Wysokie komory fermentacyjne	254

E. OGRZEWNICTWO I WIETRZENIE

<i>Gładkowski Stanisław inż.</i> — Ogrzewanie przez promieniowanie w Czechosłowacji	1
<i>Kamler Witold inż.</i> — Centrala ciepła Politechniki Warszawskiej	202
— Ogrzewanie wodą średnio i wysokoprężną	302
<i>Kozierski Józef inż.</i> — Ogrzewanie zdalaczynne w osiedlach m. st. Warszawy	368
<i>Piotrowski Jan</i> — Ogrzewanie zdalaczynne wodą przegrzaną osiedla Warszawskiej Spółdzielni Mieszkaniowej na terenie Warszawa — Mokotów	142

Wiadomości bieżące

XXII Czechosłowacki Zjazd Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych	265
Zjazd Zdrowia i Inżynierii Miejskiej w Londynie	28
Kongres Zdrowia w Brighton	130
Konkurs	342
Plan zagospodarowania Warszawskiego Zespołu Miejskiego	132
Sprawa o tytuł Inżyniera Budownictwa Sanitarnego	169
Sprawa uprawnień dotyczących instalacji sanitarnych	169
Z Krajowej Konferencji Wynalazczości i Usprawnień	341

F. BIULETYN ZAKŁADÓW OCZYSZCZANIA MIAST

Apel o współpracę	135, 170, 214
Artykuł dyskusyjny	311, 344
Nowy typ krajowej zamiataczki — polewaczki, zmywaczki	420
Nowy Zarząd Sekcji ZOM-owców na kadencję 1949—1950	420
Odpowiedź na apel o współpracę	344
Piaskarki doczepne	420
Powstanie Biuletynu Zakładów Oczyszczania Miast	66
Produkcja krajowych nadwozi specjalnych	214
Przejmowanie przez gminę obowiązku oczyszczania miast	96
Sprawa racjonalnego wykorzystania usuwanych przez ZOM-y nieczystości na terenie woj. Śląsko Dąbrowskiego	66
Sprawy normalizacyjne	66
Sprawa zakupów samochodów specjalnych dla ZOM-ów	135
Właściwe wykorzystanie zbiorników	272
Wyjaśnienia odnośnie samochodów specjalnych	311
Zakup zagranicznych samochodów specjalnych	170
Zasady właściwego wykorzystania specjalnego taboru bezpylnego	378
Z literatury fachowej	272

G. Z ŻYCIA ZAKŁADÓW

M. Złoty Stok—woj. Wrocławskie, jego wodociągi i kanalizacja	171
Umowa o współzawodnictwie na rok 1949 między Warszawską i Wrocławską Gazownią Miejską	171
Wyzwanie do współzawodnictwa	267

H. SPRAWY SPOŁECZNE

Polskie Zrzeszenie Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych w Miesiącu Pogłębienia Przyjaźni Polsko-Radzieckiej	317
Rezolucja Rady Głównej Naczelnej Organizacji Technicznej z dn. 20 stycznia 1949 roku skierowana do Przewodniczącego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej Ob. Bolesława Bieruta	73

I. USTAWY, PRZEPISY, ROZPORZĄDZENIA

Okólnik Ministra Odbudowy w sprawie Zakładów Oczyszczania Miast	35
Okólnik Ministra Zdrowia w sprawie urządzenia zakładów kąpielowych	213
Okólnik Ministra Zdrowia w sprawie stałej i planowej akcji sanitarno - porządkowej kraju	268
Okólnik w sprawie zaopatrzenia ludności w dobrą wodę do picia i potrzeb gospodarczych	379
Okólnik w sprawie badania sanitarnego wód mineralnych przeznaczonych do kąpieli i do picia oraz borowiny i mułu używanych do kąpieli i okładów	379
Pismo okólne w sprawie ochrony wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniem	380
Zaopatrzenie szpitali w wodę i usuwanie z nich nieczystości	133
Zwiększenie produkcji zbiorników dla ZOM-ów typu Schmidt - Mellner	36

J. Z ŻYCIA ORGANIZACJI

II Zjazd Delegatów Polskiego Zrzeszenia Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych w Łodzi 5.VII.49 r.	404
XXVI Zjazd Polskiego Zrzeszenia Gazowników, Wodociągowców i Techn. Sanitarnych w Łodzi w dn. 3-5 lipca 1949 r.	173, 399
Sprawozdanie z działalności Polskiego Zrzeszenia Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych za okres od dn. 26.VI.1948 do dn. 2.VII.1949	408
Akcja szkoleniowa Polskiego Zrzeszenia Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych	381
Konkurs na artykuł popularny z dziedziny gazownictwa, wodociągarstwa i techniki sanitarnej	Nr 3/IV
Komisja Weryfikacyjna Rzeczoznawców Gazowników	64
Komisja do Spraw Ustawy o Stopniu inżyniera	133
Komisja międzystowarzyszeniowa w sprawie realizacji ustawy o tytuł inżyniera	169
Kurs z zakresu przemysłowego przysposobienia w gazownictwie	94
Miesiąc propagandowo - werbunkowy NOT	93
Nowe władze Polskiego Zrzeszenia Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych	269
Placówka informacyjna w sprawach realizacji inwestycji	173
Politechnika Wieczorowa	169
Przyjmowanie zgłoszeń na członków PZGW, i TS,	35
Referaty zgłoszone na XXVI Zjazd PZGW, i TS,	136
Rzeczoznawcy PGZW, i TS,	104
Wykaz członków wspierających PZGW, i TS,	97
Wyniki konkursu	Nr 7/8 IV
Zadania PZGW, i TS. — Rudolf Zygmunt Prof. inż. mgr,	74
Z posiedzenia Zarządu Głównego PZGW, i TS — 11.X.48	28
— 22.XII.48	98
— 24.II.49	137
— 20.IV.49	270
— 26.VII.49	380
Z posiedzenia Prezydium Zarz. Gł. PZGW, i TS, — 4.XII.48	63
— 27.I.49	136
— 23.III.49	173
— 6.IV.49	215
Z działalności Sekcji Wod. - Kan. PZGW, i TS,	65
— Sekcji Gazowniczej	104
— Biura Studiów	101, 309
Z Oddziału Dolnośląskiego	104
— Górnośląskiego	309
— Krakowskiego	138, 216
— Łódzkiego	138
— Pomorskiego	173
— Pomorsko - Mazurskiego	309
— Poznańskiego	34, 308
— Warszawskiego	65, 138

K. KOMUNIKATY REDAKCJI

Honoraria autorskie	35
Konkurs na artykuł popularny z dziedziny gazownictwa, wodociągarstwa i techniki sanitarnej	Nr 3/IV
Spis treści rocznika XXII	35
Warunki zamieszczania prac w „Gazie, Wodzie i Technice Sanitarnej	71
Wyniki konkursu	Nr 7/8 IV
Wysyłka egzemplarzy	35
Zmiana ceny prenumeraty	35

L. WYDAWNICTWA NADESŁANE

A B C bezpieczeństwa i higieny pracy	178
Chemia i technika	38
Dostarczanie ciepłej wody	140
Heating and air conditioning equipment of buildings	71
Kalkulacje robót tokarskich — Wiktor Polak	38
Kalkulacja robót na rewolwerówkach — Wiktor Polak	72
Kalkulacja robót wiertarskich — Wiktor Polak	72
Logarytmiczny suwak rachunkowy — Inż. mech. Heliodor Chmielewski	38
Mechanika techniczna — Dr inż. Stefan Neumark	38
Mechanik — Poradnik techniczny	72
Maszyny elektryczne	350
Ogrzewanie i działanie instalacji ciepłej wody	140
Polski numer czasopisma „Socialni Revue”	110
System grawitacyjnego ogrzewania ciepłym powietrzem małych domów mieszkalnych	386
Technologia Gazownictwa — inż. Ludomir Tokarzewski	425
Wskazówki bezpieczeństwa i higieny pracy	72

Ł. Z PRASY ZAGRANICZNEJ

Badanie wód powierzchniowych i ich oczyszczanie	175
Badanie i eksploatacja oczyszczalni wód ściekowych	220
Badanie zanieczyszczenia wód publicznych i opracowanie metod oczyszczania ścieków przemysłowych	345
Ciężar właściwy gazu	36
Ceny gazu w Czechosłowacji wg nowych taryf	67
Deratyzacja Marsylii	313
Eksploatacja filtrów powolnych	177
Filtrowanie wody	107
Filtrowanie pośpieszne	216
Gospodarka wodna w hutach żelaza	273
Higieniczna ocena zbiornika wodnego, jako elementu planowania	345
Kilka aspektów projektowania	69
Kilka uwag do badań nad oczyszczaniem wód	273
Kwas węglowy w wodzie	346
Korozja i inkrustacja w studniach	424
Najbliższe zadania higienistów Radzieckich w dziedzinie higieny komunalnej	421
Okres cyrkulacyjny w pływalniach	176
Oczyszczone ścieki miejskie, jako woda przemysłowa w Baltimore	176
Odkażanie połączeń rur uszczelnionych jutą	177
Osady ściekowe a choroby zakaźne	314
Obecny wzrost epidemii tyfusu we Francji	346
O przyjęciu zbudowanych urządzeń do oczyszczania ścieków	381
Przegląd metod oczyszczania wody	70
Przegląd epidemii wodnych	70
Pompy i motory zatapiane	70
Punkt załamania krzywej chlorowania	139
Podziemna gazyfikacja węgla	424
Przemysł gazowniczy francuski w roku 1947	218
Problem wody i jego rozwiązanie w Ameryce	315
Rozwój gazu, jako materiału pędnego we Francji	105
Rola mikroorganizmów w Morzu Czarnym	312
Rok doświadczeń nad mikrofiltracją	423
Straty ciśnienia na tarcie w przewodach wodociągowych	70
Syntetyczne substancje do czyszczenia	315
Sprawność urządzeń gazowni z uwzględnieniem jakości gazu	316
Usuwanie naftaliny z rur wlotowych do zbiornika	106
Utrzymywanie małych instalacji oczyszczalni ścieków miejskich	424
Współczesne kierunki w dziedzinie kanalizacji	70
Wpływ alg na ryby	313
Węgiel aktywny	383
Wykorzystanie gazów ziemnych w ZSRR	384
Związki toksyczne i metoda wszechstronnego uzasadnienia norm dla dopuszczalnych stężeń ich w zbiornikach wodnych	382

	Strona
Zmiękczenie wody za pomocą metody wapienno - zeolitowej	176
Zastosowanie gazu naturalnego do trakcji kolejowej w ZSRR	106
Zakończenie walki konkurencyjnej między gazem i elektrycznością	37

M. PRZEGLĄD CZASOPISM

„Inżynieria i Budownictwo” Nr 1, 2, 3, 4, 5/49	348, 349, 350, 385
--	--------------------

Sygnum sprawozdawców. *L. B.* (mgr. Leon Bożko), *H. J.* (inż. Henryk Janczewski), *J. J.* (dr. inż. Jan Just), *J. K.* (Jadwiga Kelus), *Inż. H. P.* (inż. Henryk Przyłęcki), *T. R. S.* (inż. Tadeusz Rakusa - Suszczewski), *Z. R.* (Prof. inż. mgr. Zygmunt Rudolf), *St. R.* (inż. Stanisław Rutkowski), *C. S.* (Celina Sikorowska), *I. W-ka.* (Irena Wisznicka), *Inż. J. W.* (inż. Jan Wyżnikiewicz).